Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Onderzoek naar beschermde soorten in de omgeving van station Goffert te Nijmegen

Basisinformatie voor de ontwikkeling van Winkelsteeg

Onderzoek naar beschermde soorten in de omgeving van station Goffert te Nijmegen

Basisinformatie voor de ontwikkeling van Winkelsteeg

[redacted]

Status uitgave: definitief

Rapportnummer:	22 229
Projectnummer:	22 0321
Datum u tgave:	10 januar 2023
Project e der:	[redacted]
Tweede ezer:	[redacted]
Naam en adres opdrachtgever:	Gemeente N jmegen Korte N euwstraat 6 6511 PP N jmegen
Referent e opdrachtgever:	Verp cht ngenummer 309869
Akkoord voor u tgave: Datum:	[redacted] 14 november 2022

Graag c teren a s: [redacted], 2023. Onderzoek naar beschermde soorten n de omgev ng van stat on Go ert te N jmegen. Bas s n ormat e voor de ontw kke ng van W nke steeg. Rapportnr. 22 229. Bureau Waardenburg, Cu emborg.

Trefwoorden: stadsontw kke ng, N jmegen, Wet natuurbescherm ng, soortenbescherm ng, nventar sat e

Bureau Waardenburg bv s n et aansprake jk voor gevo gschade, a smede voor schade we ke voortv oe t u t toepass ngen van de resu taten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv.
Opdrachtgever h erboven aangegeven vr jwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden n verband met deze toepass ng.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente N jmegen
D t rapport s vervaard gd op verzoek van opdrachtgever en s z jn e gendom. N ets u t d t rapport mag worden vervee voud gd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokop e, d g ta e kop e of op we ke andere w jze dan ook, zonder voorafgaande schr fte jke toestemm ng van de opdrachtgever h erboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een derge jke toestemm ng worden gebru kt voor en g ander werk dan waarvoor het s vervaard gd.

L d van de brancheveren g ng Netwerk Groene Bureaus. Het kwa te tsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv s gecert f ceerd door EIK Cert f cer ng overeenkomst g ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert a s a gemene voorwaarden de DNR 2011, tenz j schr fte jk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Cu emborg, 0345 51 27 10, nfo@buwa.n , www.buwa.n

Voorwoord

De gemeente Nijmegen wil de komende twintig 20 jaar 10.000 woningen bouwen binnen de stadsgrenzen en zorgen voor nog eens zo'n aantal extra banen. Winkelsteeg is één van de gebieden waar de gemeente dit wil realiseren. De ontwikkeling van Winkelsteeg moet ook zorgen voor een betere verbinding van de stadwijken Dukenburg en Lindenholt met de rest van Nijmegen. De ontwikkeling van Winkelsteeg kan effecten hebben op beschermde soorten planten en dieren.

In opdracht van de gemeente heeft Bureau Waardenburg in 2021 een quickscan uitgevoerd naar het mogelijke voorkomen van beschermde soorten in Winkelsteeg. Dit resulteerde, onder andere, in een advies voor vervolgonderzoek. De gemeente Nijmegen heeft vervolgens Bureau Waardenburg opdracht verstrekt het geadviseerde vervolgonderzoek voor deelgebied 'Stationsomgeving Goffert-NTC' uit te voeren. Dit rapport doet verslag van dat onderzoek.

Aan de totstandkoming van dit rapport werkten mee:

[redacted]	projectleiding, rapportage
[redacted]	veldwerk vleermuizen, rapportage
[redacted]	veldwerk vleermuizen, rapportage
[redacted]	veldwerk marterachtigen, rapportage
[redacted]	veldwerk ongewervelden, rapportage
[redacted]	veldwerk marterachtigen
[redacted]	veldwerk marterachtigen

Genoemde personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Bureau Waardenburg. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg is ISO gecertificeerd.

Vanuit de gemeente Nijmegen werd de opdracht begeleid door [redacted]. Wij danken hem voor de prettige samenwerking.

Veldonderzoek is altijd een momentopname. Bureau Waardenburg waarborgt dat het onderzoek is uitgevoerd door deskundige onderzoekers volgens de gangbare standaardmethoden. Het bureau is niet aansprakelijk voor waarnemingen van soorten door derden en waarnemingen die na afronding van de studie bekend worden gemaakt.

Inhoud

Voorwoord **3**

1 Inleiding **5**

1.1 Aanleiding en doel 5

1.2 Verantwoording 6

2 Toetsingskader beschermde soorten **7**

2.1 Wet natuurbescherming 7

2.2 Beschermingsregimes soorten 7

3 Het plan **8**

3.1 Beschrijving plangebied 8

3.2 Uit te voeren werkzaamheden 10

4 Betekenis van het plangebied voor beschermde soorten planten en dieren **11**

4.1 Bronnenonderzoek 11

4.2 Veldonderzoek 11

4.2.1 Vlinders 12

4.2.2 Vogels met jaarrond beschermde nestplaats 12

4.2.3 Eekhoorn 12

4.2.4 Marters 13

4.2.5 Vleermuizen 13

4.2.6 Overige soorten 15

4.3 Betekenis van het plangebied 15

4.3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn 15

4.3.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn 17

4.3.3 Beschermingsregime andere soorten 21

5 Effecten van de ingreep en te treffen maatregelen **26**

5.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn 26

5.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn 26

5.3 Beschermingsregime andere soorten 27

6 Beoordeling Wet natuurbescherming **28**

6.1 Conclusie resultaten onderzoek 28

6.2 Overtreding verbodsbepalingen 29

6.3 Aanvullende maatregelen 30

6.4 Ontheffingsaanvraag 30

Literatuur **32**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De gemeente Nijmegen wil de komende twintig 20 jaar 10.000 woningen bouwen binnen de stadsgrenzen en zorgen voor een vergelijkbaar aantal extra banen. Winkelsteeg is één van de gebieden waar de gemeente dit wil realiseren. De ontwikkeling van Winkelsteeg moet ook zorgen voor een betere verbinding van de stadwijken Dukenburg en Lindenholt met de rest van Nijmegen. De ontwikkeling van Winkelsteeg kan effecten, zowel positief als negatief, hebben op plant- en diersoorten die bescherming genieten onder de Wet natuurbescherming. Daarom zal bij de ontwikkeling van Winkelsteeg rekening moeten worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

De Wet natuurbescherm ng (Wnb) heeft a s doe het behoud van de b od vers te t en het duurzaam gebru k van de bestandde en daarvan. Somm ge hande ngen en ontw kke ngen kunnen de natuur, en daarmee de b od vers te t, schaden en z jn daarom krachtens de wet verboden. In de wet wordt ondersche d gemaakt tussen soorten en geb eden. Wordt een verbodsbepa ng ten aanz en van beschermde soorten overtreden, dan s daarvoor een *ontheffing* nod g. Betreft het een verbodsbepa ng d e betrekk ng heeft op geb eden, dan s een *vergunning* nod g. In spec f eke geva en ge dt ten aanz en van de soortenbescherm ng een vr jste ngsrege ng. Het onderzoek waar d t rapport vers ag van doet gaat over beschermde soorten.

In 2021 heeft Bureau Waardenburg in opdracht van de gemeente Nijmegen een quickscan uitgevoerd naar het mogelijke voorkomen van beschermde soorten in Winkelsteeg. Dit resulteerde, onder andere, in een advies voor vervolgonderzoek. De gemeente Nijmegen heeft vervolgens Bureau Waardenburg opdracht verstrekt het geadviseerde vervolgonderzoek voor deelgebied ‘Stationsomgeving Goffert-NTC’ uit te voeren. Het betrof onderzoek naar ongewervelde dieren, vleermuizen, eekhoorn, marters en vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Dit rapport doet verslag van dat onderzoek. In combinatie met de resultaten van de quickscan kan met de resultaten van dit onderzoek worden bepaald of de voorgenomen herinrichting van het gebied rond station Goffert tot overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming leidt.

Dit rapport beschrijft het ontwikkelingsplan (H3) en de methodiek van de in 2022 uitgevoerde inventarisatie (H4). De effecten van de ingreep op beschermde en/of bijzondere soorten planten en dieren zijn in beeld gebracht en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de natuurwetgeving. Daarbij is ingegaan op de volgende vragen:

- Welke beschermde soorten planten en dieren komen mogelijk of zeker voor in het plangebied (H4)?
- Welke effecten op beschermde soorten heeft de ontwikkeling van het plangebied (H5)?
- Kunnen deze effecten een wezenlijke negatieve invloed op soorten hebben (H5)?
- Welke verbodsbepalingen worden overtreden/is een ontheffing nodig (H5)?

- Welke maatregelen voor mitigatie en compensatie van schade aan beschermde soorten zijn noodzakelijk (H6)?

1.2 Verantwoording

De toetsing is een effectbepaling en -beoordeling op basis van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied, de functie van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten en de voorgenomen ingreep. De toetsing is opgesteld op basis van de in 2021 uitgevoerde quickscan, het in 2022 uitgevoerde aanvullende veldwerk (zie hoofdstuk 4), de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

De in dit rapport gepresenteerde gegevens over beschermde soorten zijn houdbaar tot drie jaar na afronding van het veldonderzoek. Indien de in dit rapport beschreven ingreep wijzigt dan wordt uitgevoerd na 2025 kan een actualisatie van het onderzoek nodig zijn.

Bronnenonderzoek
Aanvullend op het veldbezoek heeft beperkt bronnenonderzoek plaatsgevonden. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is de NDFF geraadpleegd[1]. Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergrond-documentatie (zie literatuurlijst).

[1] Nationale Database Flora en Fauna geraadpleegd dd. 30 september 2022.

2 Toetsingskader beschermde soorten

2.1 Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht geworden. De Wnb heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan. De wet regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, van soorten planten en dieren en van houtopstanden.

De regels die toezien op bescherming van Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' van de Wnb. De verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten planten en dieren zijn in de Wnb opgenomen in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en beschreven per beschermingsregime (zie onder). De regels voor houtopstanden zijn beschreven in Hoofdstuk 4 van de wet.

In het voorliggende rapport toetsen we aan bepalingen voor beschermde soorten (Wnb: Hoofdstuk 3).

2.2 Beschermingsregimes soorten

Bij de ontwikkeling van Stationsomgeving Goffert - NTC moet rekening worden gehouden met het huidige voorkomen van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

De Wnb onderscheidt bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Wnb § 3.1),
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Wnb § 3.2)[1] en
- Beschermingsregime andere soorten (Wnb § 3.3).

Voor een aantal soorten vallend onder *'Beschermingsregime andere soorten'* heeft de Provincie Gelderland een vrijstelling verleend voor handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden (Wnb Art 3.10 lid 2a).

In dit rapport wordt onderscheid gemaakt in 'vogels', soorten Habitatrichtlijn (Wnb § 3.2) en 'andere soorten' (Wnb § 3.3).

Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, is nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen voordat de ingreep wordt uitgevoerd (zie Hoofdstuk 2).

[1] D t betreft soorten van de Hab tatr cht jn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn met u tzonder ng van voge s. Voge s va en onder Bescherm ngsreg me soorten Voge r cht jn. Brochure: Soortenbescherm ng b j ru mte jke ngrepen. M n ster e van EZ, vers e 1.3 december 2016.

3 Het plan

3.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied, Stationsomgeving Goffert-NTC, is onderdeel van het ontwikkelingsgebied Winkelsteeg (figuur 3.1). Stationsomgeving Goffert-NTC is een belangrijke entree van Winkelsteeg, waarbij ruimte gemaakt wordt voor nieuwe ontwikkelingen rondom het station. De directe omgeving van station Goffert wordt ontwikkeld tot een gemengd stedelijk gebied dat de mogelijkheid geeft aan de Novio Tech Campus (NTC) om te groeien en ruimte biedt voor betaalbare woningen met duidelijke aandacht voor het openbaar vervoer en langzaam verkeer. Stationsomgeving Goffert-NTC zal Winkelsteeg beter verbinden met Neerbosch-Oost en Kolping.

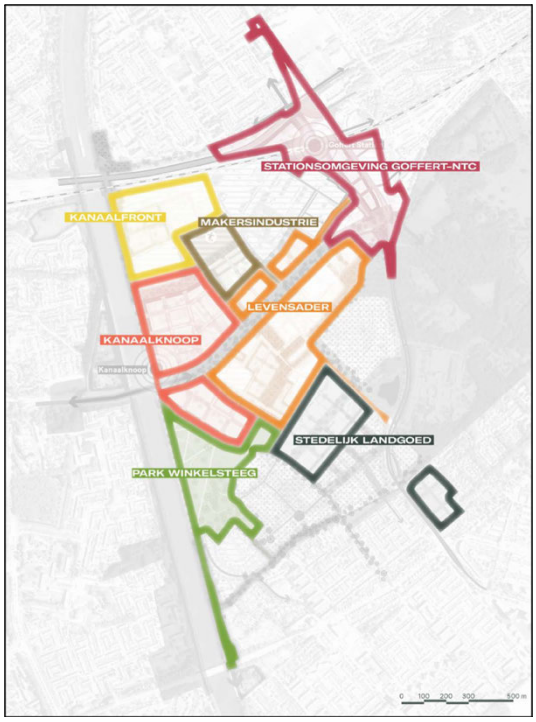

Figuur 3.1 Deelgebieden ontwikkelings-gebied Winkelsteeg.

De Ontwikkelvisie Winkelsteeg 2035 (Gemeente Nijmegen 2021) bevat twee varianten voor de herinrichting van Stationsomgeving Goffert-NTC, die verschillen in de inrichting van het gebied ten noorden van station Goffert (figuren 3.2 en 3.3). In variant 1 wordt de zuidelijke rijbaan van de Graafseweg gedeeltelijk verwijderd (het deel ten westen van de Neerbosscheweg), in variant 2 wordt de noordelijke rijbaan gedeeltelijk verwijderd. De belangrijkste wijziging in beide varianten is het verplaatsen van de westelijke rijbaan van de Neerbosscheweg naar het oosten, zodat deze naast de oostelijke rijbaan komt te liggen. Samen met het verwijderen van het parkeerterrein tussen de twee rijbanen ontstaat hierdoor ruimte voor nieuwbouw. Het tracé van de westelijke rijbaan van de Neerbosscheweg wordt een promenade en infra voor langzaam bestemmingsverkeer.

Naast voorzieningen voor wonen, werken en verkeer wil de gemeente in Winkelsteeg robuuste groene dooradering realiseren met onder andere een verbinding tussen het Goffertpark en Park Winkelsteeg en een groene zone langs het kanaal. Daarbij wil de gemeente het bestaande groen zo veel als mogelijk behouden, maar worden ook voorzieningen getroffen om de biodiversiteit te bevorderen. Zo wordt bijvoorbeeld natuurinclusief bouwen toegepast. Op, in en aan de gebouwen moeten mogelijkheden zijn voor groenvoorzieningen (bijvoorbeeld in de vorm van groene daken of gevels) en schuil- en nestelgelegenheden voor gebouwbewonende diersoorten. Tevens wordt gekeken naar ruimte voor natuur in de groenstructuur, zoals planten gebruiken die als voedselbron en schuil- en verblijfplaats voor dieren dienen.

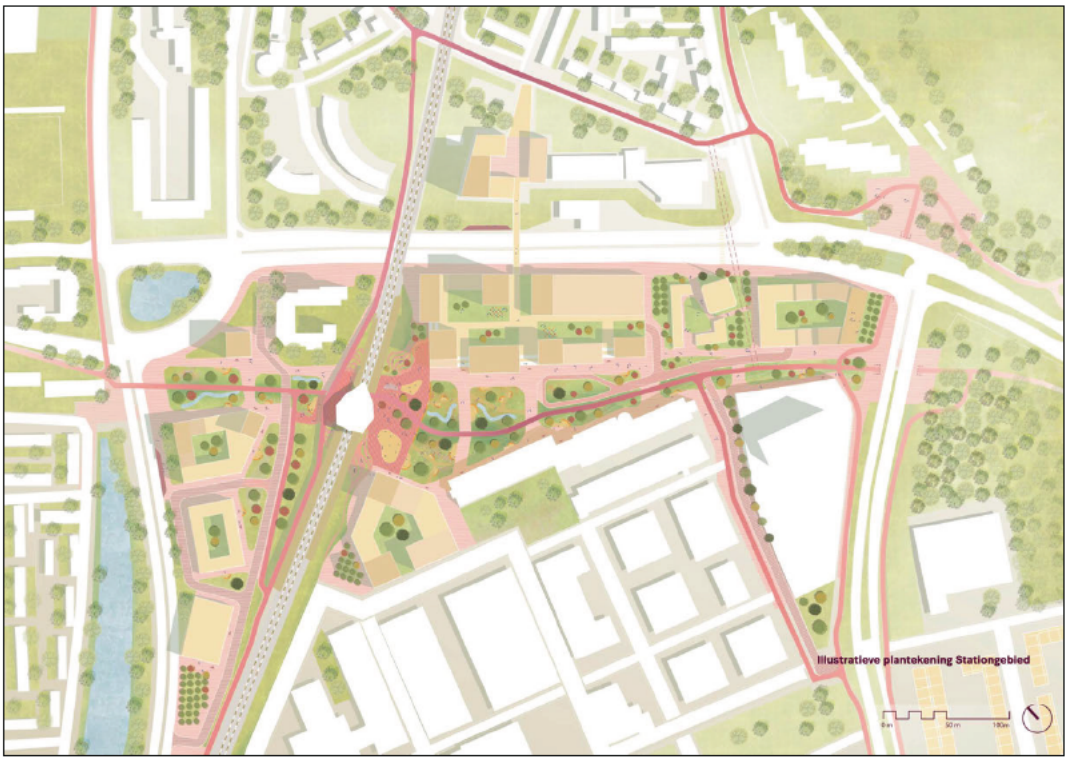

Figuur 3.2 Plantekening ontwikkeling Stationsomgeving Goffert-NTC variant 1 (bron: Ontwikkelvisie Winkelsteeg 2035 Gemeente Nijmegen 2021).

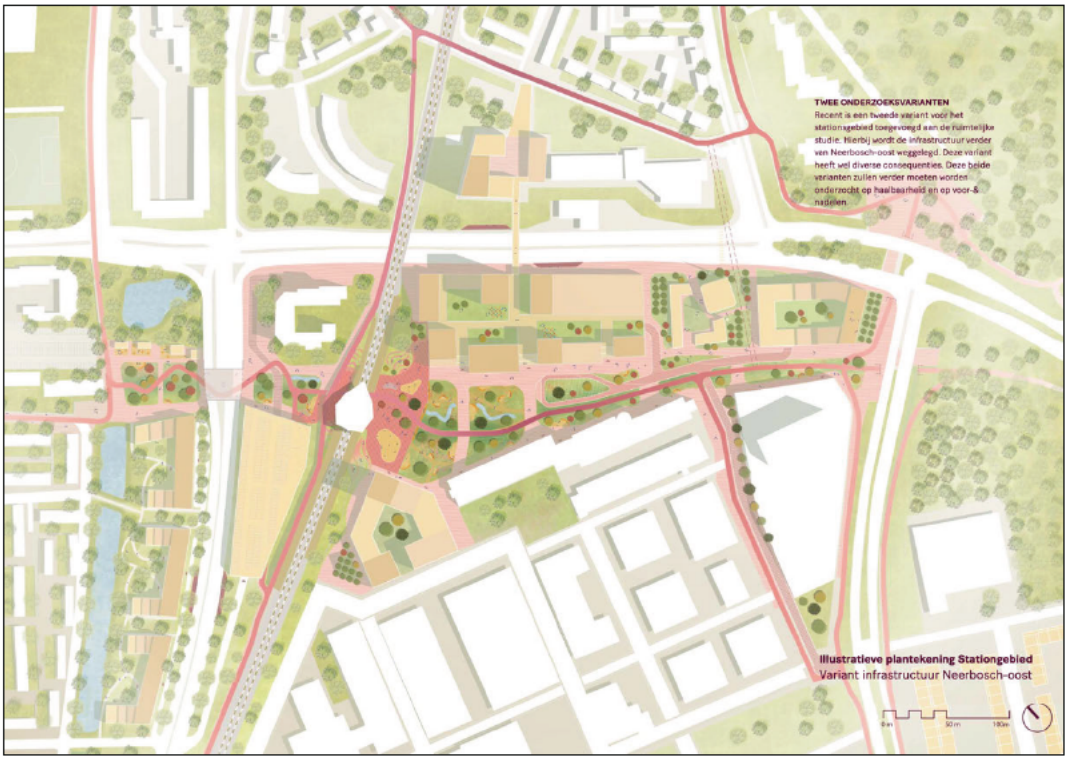

Figuur 3.3 Plantekening ontwikkeling Stationsomgeving Goffert-NTC variant 2 (bron: Ontwikkelvisie Winkelsteeg 2035 Gemeente Nijmegen 2021).

3.2 Uit te voeren werkzaamheden

Welke werkzaamheden waar en wanneer worden uitgevoerd is nog onbekend. Voorlopig is alleen een ontwikkelingsvisie beschikbaar. Die geeft wel inzicht in het ‘waar’, maar niet in het ‘hoe’ en ‘wanneer’. Deze ingreep kan in ieder geval worden omschreven als een ingreep in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Gebruik van een door de minister goedgekeurde gedragscode voor de betreffende ingreep is niet aan de orde. Voor het uitvoeren van de ingreep geldt een vrijstelling voor regels ten aanzien van soorten uit het ‘Beschermingsregime andere soorten’ van de Wnb (zie Hoofdstuk 2).

4 Betekenis van het plangebied voor beschermde soorten planten en dieren

4.1 Bronnenonderzoek

Eind 2021 is een quickscan naar het (mogelijke) voorkomen van beschermde plant- en diersoorten in het gehele ontwikkelingsgebied Winkelsteeg uitgevoerd (Daamen 2021). Voor het deelgebied Stationsomgeving Goffert-NTC kwam het tot de conclusie dat dit deelgebied voor de volgende soort(groep)en een functie kan vervullen.

Soortgroep	Soorten	Mogelijke functie*
Ongewerve den - V nders	Grote vos Iepenpage	Leefgeb ed
Grondgebonden zoogd eren	Eekhoorn	Nestp aats en essent ee foerageergeb ed
Grondgebonden zoogd eren	Steenmarter Bunz ng Herme jn Weze	Vaste verb jfp aats en/of essent ee foerageergeb ed en/of verb nd ngsgeb ed
Grondgebonden zoogd eren	A gemene soorten waarvoor een vr jste ng ge dt	Leefgeb ed
Amf b eën	A gemene soorten waarvoor een vr jste ng ge dt	Leefgeb ed
V eermu zen	Meerdere soorten	Verb jfp aatsen
Voge s	Soorten met jaarrond beschermde nestp aats	Nestp aats
Voge s	A gemene broedvoge s	Broedgeb ed

* Leefgeb ed = geb ed dat aan a e evensvoorwaarden van een soort vo doet. H er kan de soort over even, groe en en z ch voortp anten.

4.2 Veldonderzoek

Op basis van bovengenoemde quickscan is aanvullend veldonderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten in deelgebied Stationsomgeving Goffert-NTC opgezet. Het onderzoek richtte zich op de soort(groep)en waarvan volgens de quickscan onvoldoende informatie beschikbaar was om een effectbeoordeling uit te voeren.

4.2.1 Vlinders

Aan de twee dagvlinders, grote vos en iepenpage, is de nachtvlinder teunisbloempijlstaart, een Habitatrichtlijnsoort, toegevoegd. Deze soort is in de quickscan niet opgenomen, omdat geen waarnemingen uit de directe omgeving van Stationsomgeving Goffert-NTC bekend waren. De soort was zeldzaam in Nederland, maar breidt haar verspreidingsgebied steeds verder uit en is inmiddels ook in Nijmegen waargenomen (www.vlindernet.nl). Daarom is deze soort in het veldonderzoek meegenomen.

Het veldonderzoek naar de vlinders vond plaats van april tot en met juli 2022. Er zijn drie bezoeken aan het plangebied gebracht. Het eerste onderzoek richtte zich op het in kaart brengen van de waardplanten van grote vos, iepenpage en teunisbloempijlstaart, de drie vlindersoorten die in het plangebied werden verwacht op basis van waarnemingen uit de omgeving. De waardplanten, waar de eieren op worden afgezet en de rupsen op leven, zijn iep, zoete kers en wilg (grote vos), iep (iepenpage), teunisbloem en wilgenroosje (teunisbloempijlstaart). Ook is gezocht naar individuen van de grote vos die mogelijk in de buurt hebben overwinterd. De bezoeken in juni en juli richtte zich op het waarnemen van imago's van de drie vlindersoorten, waarbij de zoekinspanning zich beperkte tot de locaties met de waardplanten en planten met nectar dragende bloemen (foeragerende vlinders).

Datum	T jd	Temperatuur	W nd	Neers ag
21 apr	11:00 – 15:30	17 °C	3 Bf, NO	Geen
17 jun	11:30 – 15:00	22 °C	2 Bf, Z	Geen
12 ju	13:15 – 16:45	27 °C	2 Bf, ZW	Geen

4.2.2 Vogels met jaarrond beschermde nestplaats

Bij de herinrichting van het plangebied vinden geen activiteiten aan gebouwen plaats. Het aanvullende veldwerk richtte zich daarom op soorten die in bomen broeden. Volgens de quickscan zouden dat boomvalk, ransuil en buizerd kunnen zijn. Op basis van recente waarnemingen in de NDFF van begin 2022 is ook het voorkomen van nesten van sperwer mogelijk. In april, voordat de bomen vol in blad zaten, is in het plangebied naar nesten van deze vier vogelsoorten gezocht.

Datum	T jd	Temperatuur	W nd	Neers ag
21 apr	11:00 – 15:30	17 °C	3 Bf, NO	Geen

4.2.3 Eekhoorn

Nesten van eekhoorns bevinden zich in bomen. De inventarisatie van eekhoornnesten is daarom tegelijk met de inventarisatie naar vogelnesten (zie hierboven) uitgevoerd.

Daarnaast is tijdens alle bezoeken aan het plangebied gelet op sporen, verkeerslachtoffers en zichtwaarnemingen van eekhoorns. De cameravallen en sporenbedden die voor de marterachtigen waren uitgezet leverden ook informatie over eekhoorns op.

4.2.4 Marters

Om de aanwezigheid van marterachtigen aan te tonen zijn marterkisten (n=2), cameravallen (n=2) en sporenbuizen (n=12) ingezet, zoals beschreven in de handreiking Kleine marters van de Provincie Brabant (Bouwens 2017). Deze zijn in het zuidelijke deel van het plangebied uitgezet, waar zich het meest geschikte habitat bevindt. Van het noordelijke deel van het plangebied zijn recente waarnemingen (middels cameravallen) in de NDFF beschikbaar. Daarnaast is tijdens alle bezoeken aan het plangebied gelet op zichtwaarnemingen en sporen (uitwerpselen, prooiresten en prenten) van marters.

Het materieel is op 14 juli 2022 uitgezet. Op 26 augustus 2022 is het verwijderd. Wekelijks is gecontroleerd of het materieel nog aanwezig was en nog naar behoren werkte. Indien nodig zijn batterijen en geheugenkaarten van camera's verwisseld en is de inkt en het papier van de sporenbuizen ververst. Figuur 4.1 toont de locaties van het materieel.

Figuur 4.1 Locaties van het materieel dat voor het onderzoek naar marterachtigen is gebruikt.

4.2.5 Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (versie 2021). Vanwege de omvang van het te onderzoeken gebied waren per ronde vier bezoeken noodzakelijk; per bezoek werd een kwart van het plangebied onderzocht. Omdat in het

plangebied geen ingrepen aan gebouwen plaatsvinden, lag de nadruk tijdens het veldwerk op (lijnvormige) complexe vegetatie (bosranden, lanen, bomenrijen, houtwallen en struwelen). Het veldwerk is uitgevoerd met batdetectors van het type USA QMC mini 3 en Petterson D240x. Om aan de eisen betreffende de weersomstandigheden te voldoen, was het niet altijd mogelijk om bij elke ronde alle vier de gebiedsdelen op opeenvolgende dagen te onderzoeken.

Datum	Tijd	Temp.	Wind	Neerslag	Ronde
Goffert Noord					
1 jun	21:45 – 23:45	12 °C	0-1 Bft	Geen	1
2 jun	21:45 – 23:45	16 °C	1 Bft	Geen	1
21 jun	03:20 – 05:30	12 °C	0-1 Bft	Geen	2
23 jun	03:00 – 05:00	17 °C	1-2 Bft	Geen	2
12 ju	21:50 – 23:50	24 °C	1 Bft	Geen	3
14 ju	21:50 – 23:50	18 °C	1-2 Bft	Geen	3
18 augustus	22:00 – 00:00	20 °C	0-1 Bft	Geen	4
20 augustus	21:55 – 00:15	17 °C	0-1 Bft	Geen	4
12 september	21:00 – 23:00	20 °C	1 Bft	Geen	5
13 september	20:55 – 22:45	19 °C	2-3 Bft	Geen	5
Goffert Zuid					
17 me	21:00 – 23:30	18 °C	2 Bft	Geen	1
27 me	21:00 – 01:30	13 °C	3 Bft	Geen	1
10 jun	03:00 – 05:30	10 °C	2 Bft	Geen	Extra
13 jun	21:30 – 00:30	14 °C	2 Bft	Geen	2
16 jun	21:30 – 00:00	17 °C	2 Bft	Geen	2
23 jun	01:30 – 05:00	17 °C	1-2 Bft	Geen	3
13 ju	03:00 – 05:45	12 °C	3 Bft	Geen	3
23 augustus	21:15 – 00:00	23 °C	2 Bft	Geen	4
31 augustus	21:30 – 00:00	18 °C	3 Bft	Geen	4
26 september	21:00 – 23:45	14 °C	3 Bft	Motregen	5
28 september	21:00 – 23:00	12 °C	2 Bft	Geen	5

4.2.6 Overige soorten

Van andere beschermde soorten die in het plangebied worden verwacht zijn voldoende gegevens voor een effectbeoordeling beschikbaar of er geldt voor deze soorten een vrijstelling van de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen. Toevallige waarnemingen van deze soorten zijn wel genoteerd.

4.3 Betekenis van het plangebied

4.3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn[1]

Het onderzoek richtte zich op soorten met nesten in bomen en struiken. In gebouwen net buiten het plangebied bevinden zich volgens de NDFF nesten van huismussen, maar omdat geen ingrepen aan gebouwen plaatsvinden is dit niet nader onderzocht. Op deze locatie, de hoek Muntweg-Muntmeesterlaan (figuur 4.2), bevinden zich wel groenstructuren die voor de huismussen een functie als rust- of foerageerplek zouden kunnen vervullen, zoals struiken en heesters. Die bevinden zich echter in privé tuinen die buiten het plangebied van de ingrepen vallen.

In het plangebied zijn nesten van kraaiachtigen gevonden die door roofvogels of uilen gebruikt zouden kunnen worden (figuur 4.3). In de loop van 2022 zijn hier echter geen roofvogels of uilen waargenomen (zie ook de NDFF). De nesten van de kraaiachtigen bevonden zich bovendien op locaties die voor roofvogels of uilen ongeschikt zijn: veel menselijke activiteit nabij. Het voorkomen van nesten van soorten met jaarrond beschermde nestplaats in het plangebied wordt uitgesloten.

Naast de bovengenoemde kraaiachtigen (ekster, gaai en zwarte kraai), zijn tijdens het eerste veldbezoek in en rond het plangebied waarnemingen gedaan van andere soorten als appelvink, boomkruiper, boomklever, houtduif, grote bonte specht, heggemus, winterkoning, kauw, koolmees, pimpelmees, roodborst, tjiftjaf, Turkse tortel, merel, zanglijster en zwartkop. Het is aannemelijk dat deze soorten ook broeden in het plangebied.

[1] Op grond van door het m n ster e van EZ verstrekte handre k ngen worden nesten van de vo gende soorten a s jaarrond beschermde nestp aatsen beschouwd: boomva k, bu zerd, g erzwa uw, grote ge e kw kstaart, hav k, hu smus, kerku , oehoe, oo evaar, ransu , roek, s echtva k, sperwer, steenu , wespend ef, zwarte wouw.

Figuur 4.2 Foerageergebied broedende huismussen hoek Muntweg-Muntmeesterlaan.

Figuur 4.3 Nesten van kraaiachtigen die door roofvogels of uilen gebruikt zouden kunnen worden.

4.3.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Vlinders

De nachtvlinder teunisbloempijlstaart is een in aantal en areaal toenemende soort van vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De rupsen leven op allerlei soorten basterdwederikken, wilgenroosjes, teunisbloemen en in mindere mate ook op kattenstaart. De teunisbloempijlstaart is op verschillende locaties in woonwijken rond het plangebied waargenomen (NDFF 2022, en gevalideerde waarnemingen van www.waarneming.nl).

Tijdens het veldbezoek zijn geen individuen (imago's en rupsen) waargenomen van de teunisbloempijlstaart. Wel zijn in het plangebied tijdens het veldonderzoek teunisbloemen en op één locatie harig wilgenroosje vastgesteld (figuur 4.4). Nagenoeg alle waardplanten zijn onderzocht. Op basis van de waarnemingen in de omgeving is het plangebied mogelijk marginaal leefgebied van zwervende en foeragerende imago's.

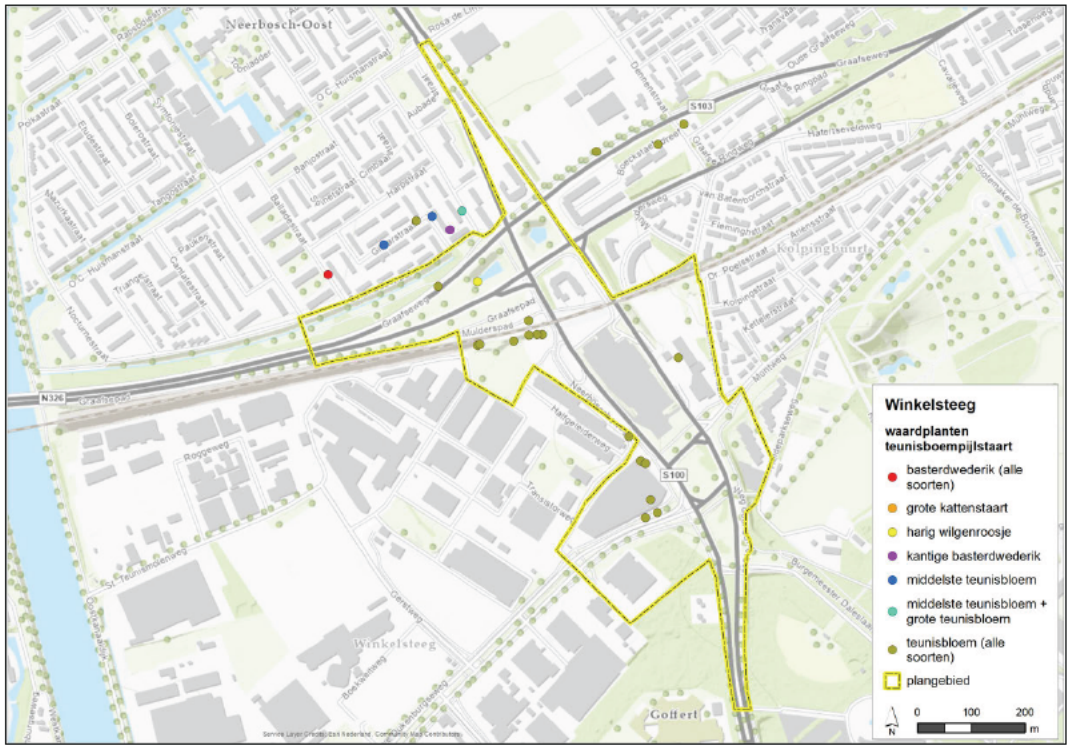

Figuur 4.4 Locaties van waardplanten van teunisbloempijlstaart.

Vleermuizen

Waarnemingen van vleermuizen

De volgende vleermuissoorten zijn in het plangebied aangetroffen (figuren 4.5 en 4.6):

- Gewone dwergvleermuis;
- Ruige dwergvleermuis;
- Laatvlieger.

Net buiten het plangebied, in het Goffertpark, is in het najaar een overvliegende rosse vleermuis gehoord.

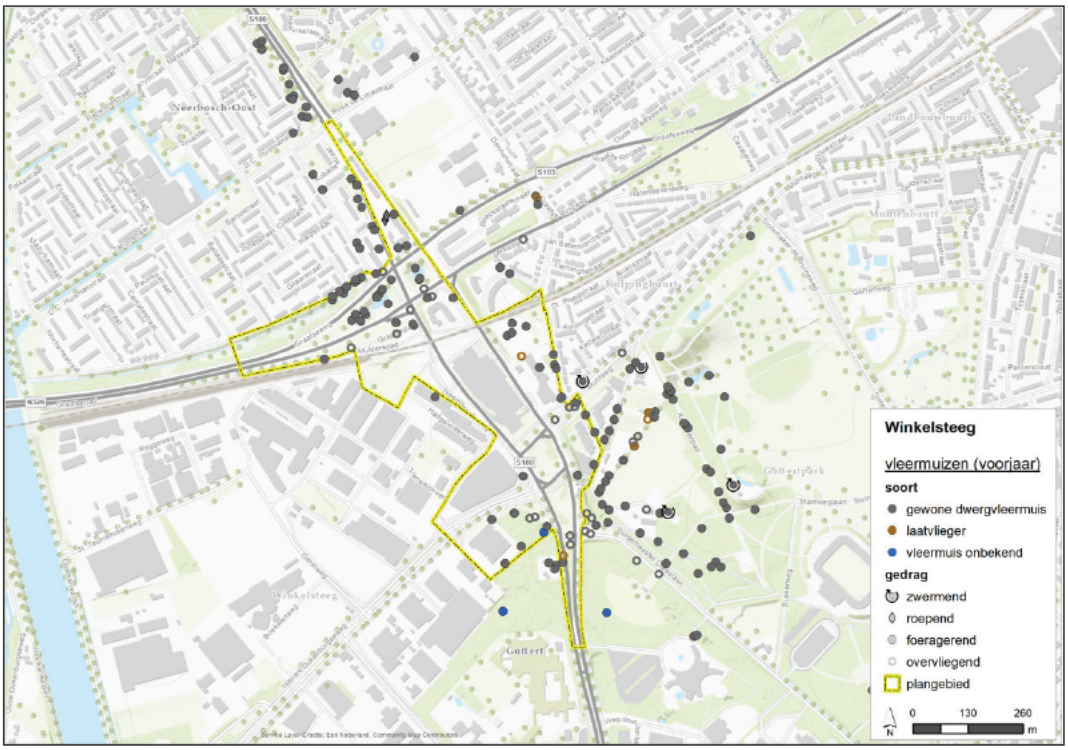

Figuur 4.5 Waarnemingen van vleermuizen in voorjaar/zomer 2022.

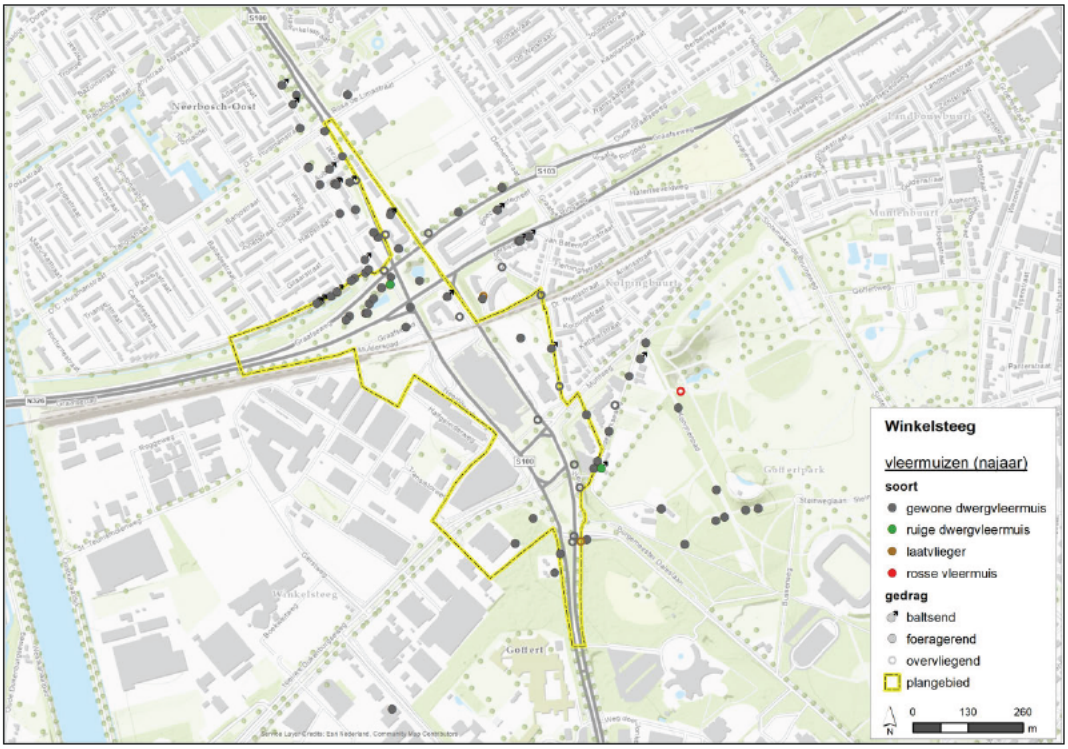

Figuur 4.6 Waarnemingen van vleermuizen in nazomer/najaar 2022.

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene soort. In het plangebied zijn baltsende, zwermende, foeragerende en passerende dieren gehoord. Op basis van het zwermgedrag van tenminste drie dieren in juni bevindt zich in een pand aan de Muntweg 536 waarschijnlijk een zomer- of kolonieverblijfplaats. De in- en uitvliegopening lag vermoedelijk in een afgesloten particuliere tuin en kon niet nader worden bepaald. Aanwijzingen voor paarverblijfplaatsen zijn gevonden langs de Heideparkseweg, de Muntmeesterlaan, bij de twee flatblokken ten noorden van station Goffert (noord en zuid van de Graafseweg, ingeklemd tussen de oostelijke en westelijke rijbanen van de Neerbosscheweg) en in panden op de grens van het plangebied en de wijk Neerbosch-Oost.

Ruige dwergvleermuis is tweemaal in het najaar gehoord, waarvan één dier een baltsend mannetje betrof. Zijn paarplaats bevindt zich in de buurt van Heideparkseweg 201.

Laatvlieger is vijf keer in het voorjaar en tweemaal in het najaar gehoord. Het betroffen passerende en foeragerende dieren.

In het plangebied staat een enkele boom die geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen (figuur 4.7), maar in het hele plangebied zijn geen vleermuisverblijfplaatsen in bomen aangetroffen.

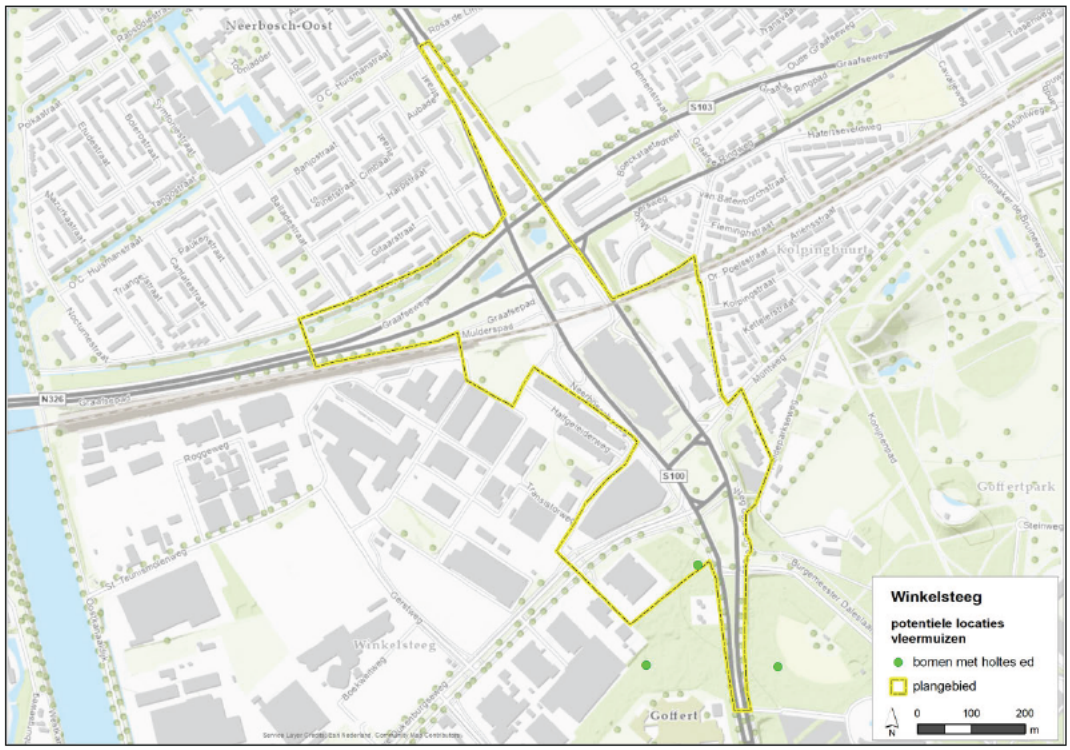

Figuur 4.7 Locaties van bomen met holtes of loszittende schors.

Essentiële gebiedsdelen voor vleermuizen (figuur 4.8)

Ten zuiden van het station Goffert wordt het plangebied begrensd door het bos van het Goffertpark. Hier werden stelselmatig veel vleermuizen waargenomen (rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger). Ter hoogte van het amfitheater in het Goffertpark werden zwermende gewone dwergvleermuizen vastgesteld, vermoedelijk bevindt zich hier een (zomer)kolonie. Het bos in de Goffert aangrenzend aan het plangebied vormt daarmee een belangrijk foerageergebied en verblijfplaats voor vleermuizen; in ieder geval voor gewone dwergvleermuis, mogelijk ook voor laatvlieger en rosse vleermuis. Veel vleermuizen die het zuidelijk deel van het plangebied Stationsomgeving Goffert-NTC gebruiken als leefgebied, zijn vermoedelijk afkomstig uit het aangrenzende Goffertpark (zie ook 'oversteekplaats' hieronder).

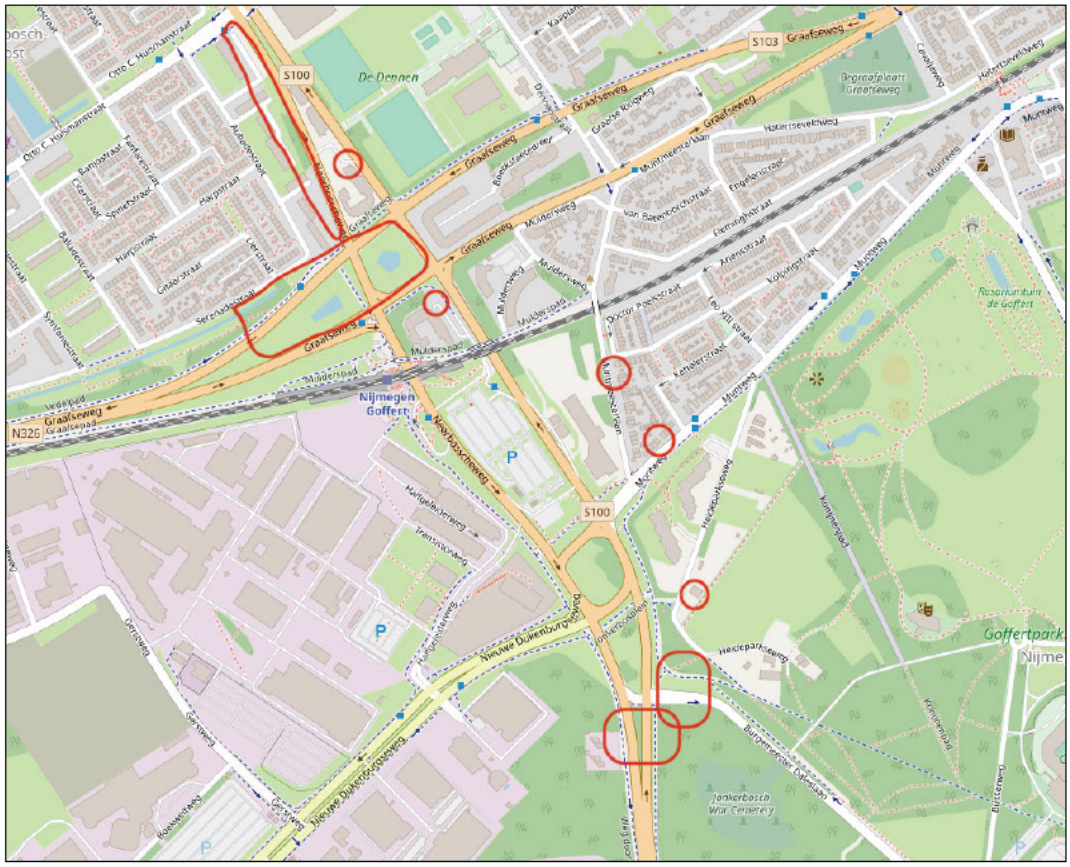

Figuur 4.8 Gebiedsdelen in het plangebied die van essentieel belang zijn voor vleermuizen.

Op het punt waar de Weg door Jonkerbos en de Burgemeester Daleslaan samenkomen werden bij elk bezoek overstekende vleermuizen (gewone dwergvleermuis en laatvlieger) waargenomen. De oversteekplaats ligt in het verlengde van de vliegroutes langs de Heideparkseweg en de laan ten oosten hiervan. De oversteekplaats vormt de kortste verbinding tussen de twee bosrijke deelgebieden in het zuiden van plangebied Stationsomgeving Goffert-NTC (inclusief het nabijgelegen bos rondom het Goffertpark) en is waarschijnlijk belangrijk voor vleermuizen met verblijfplaatsen in het Goffertpark als voor vleermuizen met verblijfplaatsen in de gebouwen van 'De Hulsen' aan de Tarweweg (Daamen 2021). Op de oversteekplaats is de middenberm van de Weg door Jonkerbos

breed en herbergt enkele struiken en bomen. Vleermuizen kunnen via deze landschapselementen eenvoudig de (brede) weg oversteken. De oversteekplaats vormt vanwege de strategische ligging een essentieel onderdeel van het leefgebied van de vleermuizen.

De waterpartijen direct ten noorden van station Goffert (de twee vijvers ingeklemd tussen de noordelijke en zuidelijke rijbaan van de Graafseweg en een sloot langs de Serenadestraat) werden intensief gebruikt door foeragerende gewone dwergvleermuizen. Waarschijnlijk dezelfde vleermuizen die in de aangrenzende gebouwen in de Serenadestraat paarverblijfplaatsen hebben. De waterpartijen en de opgaande vegetatie er omheen zijn essentiële onderdelen van het leefgebied van deze dwergvleermuizen. Dat geldt ook voor de vegetatie langs de Neerbosscheweg ten noorden van station Goffert. Hier bevinden zich ook meerdere paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis.

Opvallend is dat direct ten zuiden van het station Goffert, waar de Novio Tech Campus (NTC) en het parkeerterrein zich bevinden, nauwelijks vleermuizen zijn aangetroffen. Klaarblijkelijk vormt dit deelgebied een zeer matig foerageergebied voor vleermuizen. Het deelgebied bestaat grotendeels uit grote, verlichte stenen gebouwen, groen is hier relatief schaars.

4.3.3 Beschermingsregime andere soorten

Vlinders

De dagvlinder grote vos is in Nederland een zeldzame soort en is met name aanwezig in het oostelijk deel van het land. De grote vos is ook bekend uit de nabije omgeving van het plangebied (NDFF 2022 en gevalideerde waarnemingen van www.waarneming.nl)
Foeragerende dieren kunnen op allerlei nectarplanten worden aangetroffen. In Nederland zijn iepen de belangrijkste waardplanten. Ook zoete kers en wilg zijn waardplanten van de grote vos. Genoemde waardplanten zijn tijdens het veldonderzoek waargenomen in het plangebied (figuur 4.9). Tijdens het veldonderzoek zijn echter geen waarnemingen verricht van de grote vos.

De iepenpage is een zeldzame soort maar duikt de laatste jaren op verschillende plekken in Nederland op. (www.verspreidingsatlas.nl) Ook in Nijmegen en omstreken is de soort te verwachten in de nabijheid van iepen. Op verschillende plekken in het plangebied zijn iepen aangetroffen, vooral ten noorden van het spoor en op de parkeerplaats ten zuiden van het spoor (figuur 4.9). Tijdens het veldonderzoek zijn op twee locaties iepenpages gevonden (zie figuur 4.10). Ten noorden van de spoorlijn werden twee iepenpages waargenomen in de kroon van een Noorse esdoorn. In de nabijheid stonden iepen. De waarneming in het uiterste zuiden van het plangebied betrof een enkele iepenpage in de nabijheid van enkele jonge iepen.

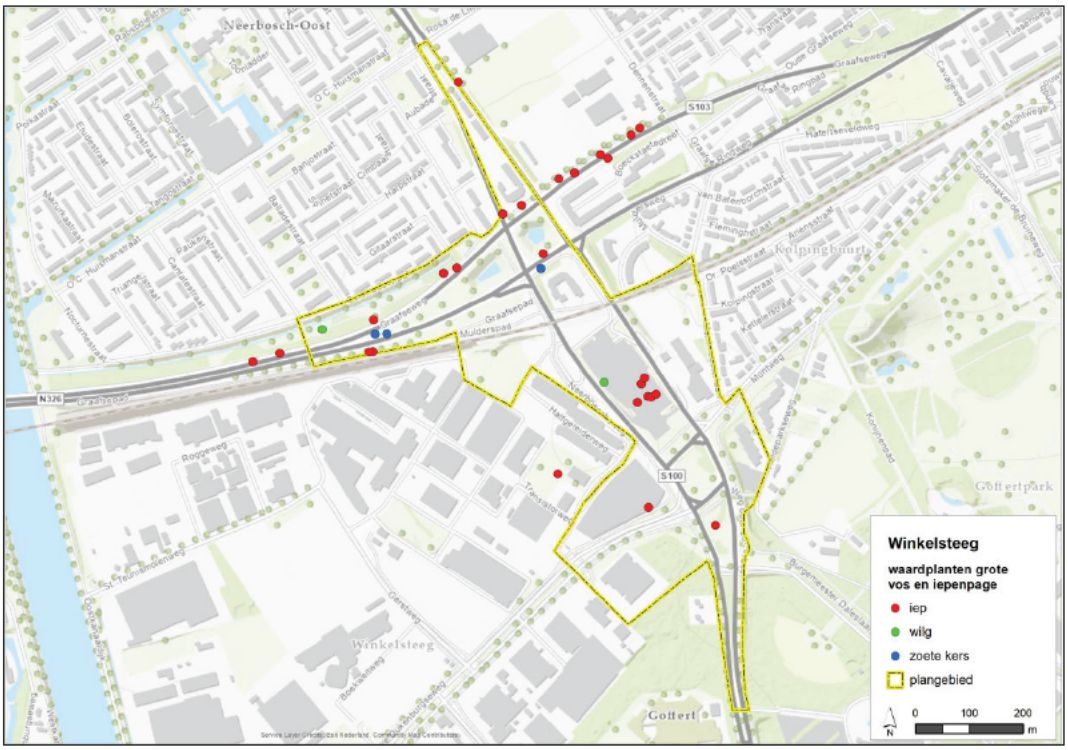

Figuur 4.9 Locaties van waardplanten van iepenpage en grote vos.

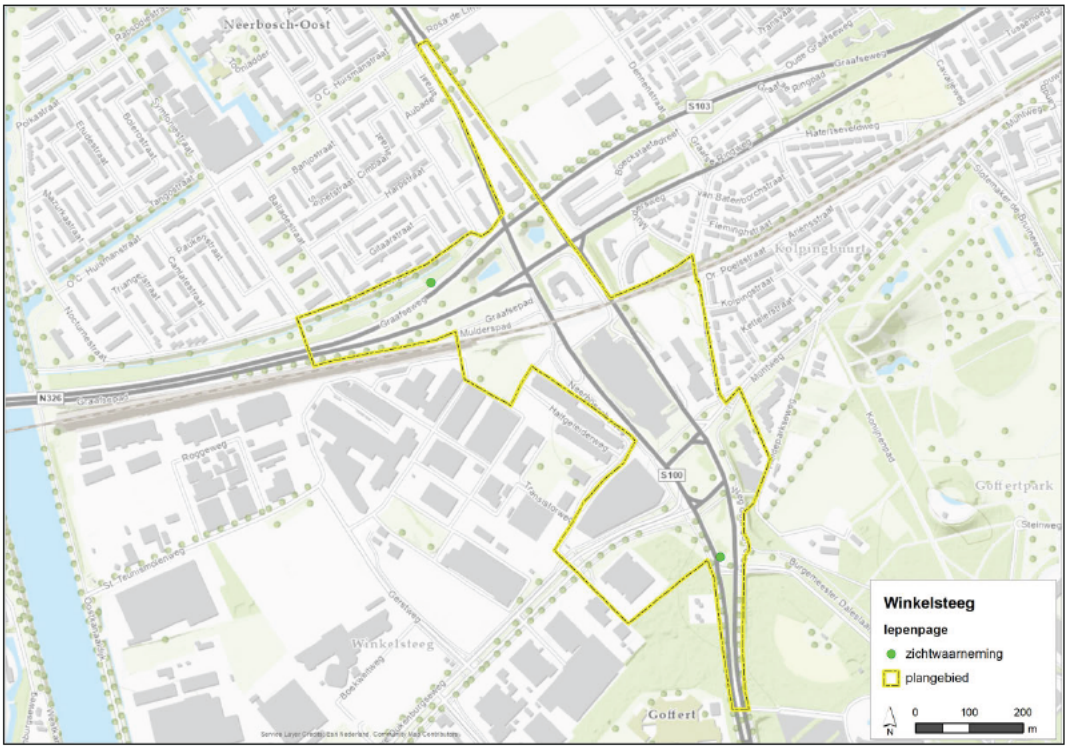

Figuur 4.10 Waarnemingen van iepenpage tijdens het veldonderzoek in 2022.

Eekhoorn

In het meest zuidelijke deel van het plangebied leven één of meer eekhoorns (figuur 4.11). Ook waarnemingen in de NDFF komen alleen uit (de omgeving van) dit deel van het plangebied. Eekhoorns hebben hier ook rust- en voortplantingsplaatsen (nesten in bomen). Waarschijnlijk gebruiken de eekhoorns dezelfde plek om de Weg door Jonkerbos en de Burg. Daleslaan over te steken als de vleermuizen; daar waar de boomkruinen elkaar raken.

Op de Burg. Daleslaan werd in 2022 een doodgereden eekhoorn aangetroffen (zichtwaarneming in figuur 4.11). Dit illustreert de relatief hoge kans op verkeersslacht-offers onder eekhoorns in de bosrijke zuidelijke delen van het plangebied Stationsomgeving Goffert-NTC.

Figuur 4.11 Waarnemingen van (sporen van) eekhoorn in 2022.

Marterachtigen

De inventarisatie naar marterachtigen met cameravallen, marterkisten en sporenbuizen heeft waarnemingen van steenmarter en wezel opgeleverd (tabel 4.1, figuur 4.12). Ook is tweemaal een steenmarter gezien tijdens het inventariseren van vleermuizen (figuur 4.12). De NDFF bevat daarnaast recente waarnemingen van steenmarter (bij station Goffert en langs de Muldersweg ten noorden van het spoor) en bunzing (Muntmeesterlaan, ten noorden van het spoor). Op basis van de waarnemingen is het aannemelijk dat het plangebied onderdeel is van het leefgebied van meerdere steenmarters. Waarschijnlijk hebben zij ook vaste verblijfplaatsen in gebouwen in het plangebied, bijvoorbeeld in het Jonkerbos, waar ze met cameravallen zijn geregistreerd.

Tabel 4.1 Resultaten marterinventarisatie met cameravallen marterkisten en sporenbuizen in 2022.

Locatie	Gebied	Methodiek	Waargenomen soorten
B4	West	Camera	Vos, **steenmarter**, eekhoorn, ege , koo mees
Br3	Oost	Camera	Eekhoorn, ege , bosmu s, mere , roodborst, w nterkon ng
M3	West	Marterk st	Ege , bosmu s, woe mu s, bossp tsmu s, koo mees
M10	Oost	Marterk st	Eekhoorn, bosmu s, woe mu s
Sk1	West	Sporenbu s	Mu s, pad
Sk2	West	Sporenbu s	K kker, pad
Sk3	West	Sporenbu s	**Wezel**, pad
Sk4	Oost	Sporenbu s	Mu s, zangvoge
Sk5	Oost	Sporenbu s	Mu s
Sk6	Oost	Sporenbu s	Eekhoorn, mu s
Sm1	West	Sporenbu s	Geen (bu s b nnen een week n gebru k genomen door zwerver)
Sm2	West	Sporenbu s	Mu s, pad, k kker
Sm3	Oost	Sporenbu s	Eekhoorn, mu s
Sm4	Oost	Sporenbu s	Eekhoorn, mu s
Sm5	Oost	Sporenbu s	Geen
Sg1	West	Sporenbu s	Geen

Figuur 4.11 Waarnemingen van marters in 2022.

Bunzing is alleen buiten het plangebied waargenomen. Mogelijk komt incidenteel een dier in het plangebied op zoek naar voedsel, maar het plangebied is voor bunzing niet van essentieel belang is.

Het Jonkerbos in het zuiden van het plangebied is onderdeel van het leefgebied van wezel. Wezels hebben grote territoria (>1ha), waarbinnen ze meerdere verblijfplaatsen hebben. Alleen in de voortplantingstijd verblijven de vrouwtjes langer in één verblijfplaats, maar deze kan wisselen tussen jaren. Voor de levenscyclus van de wezel is het van belang dat hun leefgebied gedurende het jaar altijd voldoende schuilplaatsen biedt. Het Jonkerbos voldoet hier aan.

Overige soorten

De cameravallen, marterkisten en sporenbuizen hebben ook waarnemingen van bosmuis, bosspitsmuis, egel, kikker (bruine en/of groene) en gewone pad opgeleverd, naast enkele muizen en vogels die niet konden worden gedetermineerd (tabel 4.1). Voor deze beschermde soorten geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingsactiviteiten.

5 Effecten van de ingreep en te treffen maatregelen

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten. Uitgangspunt voor de effectbepaling is dat rust- en verblijfplaatsen van essentieel belang zijn voor de levenscyclus van een soort en een onmisbaar onderdeel zijn van haar leefgebied[1]. Om effecten te voorkomen zal de functionaliteit van rust- en verblijfplaatsen gewaarborgd moeten zijn. Dit betekent dat ook foerageergebieden en verbindingsroutes tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden die essentieel zijn voor het goed functioneren van een verblijfplaats essentieel zijn. Waar relevant is aangegeven welke maatregelen in dit kader van toepassing zijn.

5.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Het plangebied heeft betekenis voor vogelsoorten zonder jaarrond beschermde nestplaats die hun nesten maken in bomen en struiken (zie § 4.3.1). Als gevolg van het verwijderen van opgaande beplanting kunnen nesten en broedsels van deze soorten worden verstoord of zelfs verloren gaan. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren kan het verstoren of vernielen van nesten worden voorkomen. Het broedseizoen verschilt echter per soort. Soorten als houtduif en Turkse tortel broeden bijna het hele jaar door. Daarom is het altijd noodzakelijk voorafgaande aan de werkzaamheden de beplanting op in gebruik zijnde nesten te controleren en indien nodig het werk uit te stellen totdat de jongen zijn uitgevlogen.

5.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Het plangebied heeft betekenis voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger (zie § 4.3.2). Van de dwergvleermuizen bevinden zich verblijfplaatsen in het plangebied. Die verblijfplaatsen worden door de werkzaamheden zeer waarschijnlijk niet aangetast of vernield, maar de directe omgeving van de verblijfplaatsen wel. Tevens kan tijdens de uitvoering van het werk verstoring van dieren in de verblijfplaats of langs de vliegroutes naar de verblijfplaats optreden. Het betreft verstoring door geluid en trilling als met zware machines wordt gewerkt, en door licht als in het donker wordt gewerkt. Deze verstoring en eventuele aantasting van geleidende structuren in de omgeving van de verblijfplaatsen kunnen ertoe leiden dat de vleermuizen de verblijfplaatsen mijden; mogelijk tijdelijk, maar misschien ook permanent (bij aantasting van geleidende structuren of permanente verlichting). Aantasting en verstoring van verblijfplaatsen en geleidende structuren moet worden voorkomen. Permanente verstoring door licht wordt voorkomen door zo min mogelijk lichtbronnen (straatlantaarns) te plaatsen, deze met armaturen uit te rusten die ervoor zorgen dat licht niet naar de omgeving uitstraalt en door lampen met vleermuisvriendelijk licht (amberkleurig) te gebruiken.

[1] Gu dance document on the str ct protect on of an ma spec es of Commun ty nterest under the Hab tats D rect ve 92/43/EEC. F na vers on, February 2007

Naast verblijfplaatsen is in het plangebied sprake van essentiële vliegroutes en foerageergebieden, te weten de plek waar vleermuizen de Weg door het Jonkerbos en de Burg. Daleslaan oversteken, het gebied rond de waterpartijen langs de Graafseweg en de Serenadestraat en de groenstructuren langs het noordelijke deel van de Neerbosscheweg. Bij voorkeur worden de functies van deze gebiedsdelen voor vleermuizen behouden. Met andere woorden, waterpartijen en begroeiing zoveel mogelijk behouden en voorkomen dat deze plekken worden verlicht. Volgens de huidige plannen (figuren 3.2 en 3.3) wordt echter een van de vijvers in het Nelson Mandela plein/Graafseweg ten noorden van station Goffert gedempt en de ander aangepast. Het betreffen respectievelijk de westelijke en oostelijke vijver. Het dempen van de westelijke vijver is een aantasting van essentieel foerageergebied van gewone dwergvleermuis. Dat is alleen toegestaan als voor het dempen een ontheffing wordt verleend. In paragraaf 6.4 wordt ingegaan op de maatregelen die moeten worden genomen om een ontheffing te krijgen.

5.3 Beschermingsregime andere soorten

Het plangebied heeft betekenis voor iepenpage, eekhoorn, steenmarter, bunzing en wezel (zie 4.3.3). Al deze soorten hebben vaste verblijfplaatsen in het plangebied. Bij de uitvoering van de werkzaamheden worden deze zo veel mogelijk gespaard. Dat betekent voor:

- Iepenpage: behoud van de iepen langs de Graafseweg en de Weg door Jonkerbos. Behoud van de iepen is ook gunstig voor de dagvlinder grote vos die niet in, maar wel in de omgeving van het plangebied is waargenomen;
- Eekhoorn: voorkomen aantasting bomen in Jonkerbos en omgeving en behoud van de oversteekplaats over de Weg door Jonkerbos en de Burg. Daleslaan;
- Marters: behoud van zoveel mogelijk groenstructuren, met name in het gebied tussen de Neerbossche weg en de Cavaljeweg, nabij de Muntmeesterlaan en in het Jonkerbos en omgeving.

6 Beoordeling Wet natuurbescherming

6.1 Conclusie resultaten onderzoek

Functie van het plangebied
Delen van het plangebied vervullen essentiële functies voor:

- Broedvogels: nestplaatsen van algemene soorten zonder jaarrond beschermde nestplaats;
- Gewone dwergvleermuis: verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden;
- Ruige dwergvleermuis: verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden;
- Laatvlieger: vliegroutes en foerageergebieden;
- Iepenpage: leefgebied[1];
- Eekhoorn: verblijfplaatsen, verbindingsroutes en foerageergebied;
- Steenmarter: verbindingsroutes en foerageergebied, mogelijk ook vaste verblijfplaatsen;
- Wezel: leefgebied[1].

Volledigheid onderzoeksgegevens
Het onderzoek heeft voor dit moment voldoende gegevens opgeleverd. Omdat nog onbekend is welke werkzaamheden waar in het plangebied gaan plaatsvinden, kan het zijn dat tegen de tijd dat dit wel bekend is lokaal aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

Reikwijdte van de ingreep
De exacte reikwijdte van de ingrepen is nog onbekend. Op basis van de voorlopige inrichtingsplannen (figuren 3.2 en 3.3) is de kans op negatieve effecten in het gebied ten noorden van station Goffert het grootst. De herinrichting van dit gebied kan negatieve effecten hebben op vleermuizen en iepenpage. Daarnaast kunnen, afhankelijk van de wijze van uitvoering, elders in het plangebied negatieve effecten optreden op verblijfplaatsen en essentiële verbindingsroutes en/of foerageergebieden van vleermuizen, zowel door tijdelijke verstoring in de aanlegfase, als door permanente verstoring (voornamelijk in de vorm van licht) in de gebruiksfase.

Afhankelijk van de tijd van het jaar waarin ingrepen plaatsvinden zijn op alle plekken waar zich opgaande vegetatie bevindt negatieve effecten op algemene broedvogels mogelijk. Dit valt echter met eenvoudige mitigerende maatregelen te voorkomen.

De gebiedsdelen die voor eekhoorn, steenmarter en wezel van belang zijn blijven volgens de huidige inrichtingsplannen onaangetast.

[1] Leefgebied = gebied dat aan alle evensvoorwaarden van een soort voldoet. Hier kan de soort overleven, groeien en zich voortplanten.

6.2 Overtreding verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Vernielen of beschadigen nest-, rust en slaapplaatsen (Wnb art. 3.1.2)

De ontwikkeling van Stationsomgeving Goffert – NTC kan leiden tot vernieling of beschadiging van nesten van algemene broedvogels. Gebeurt dit als de nesten in gebruik zijn, dan is sprake van een overtreding van verbodsbepalingen in artikel 3.2.2 van de Wnb. Voor deze overtreding wordt geen ontheffing verleend. De overtreding zal dus moeten worden voorkomen. Dit is mogelijk door buiten het broedseizoen te werken, de ingreeplocatie voorafgaand aan het broedseizoen onaantrekkelijk te maken en/of de ingreeplocatie voorafgaand aan het werk op broedende vogels te controleren en alleen bij afwezigheid van broedende vogels het werk uit te voeren.

Opzettelijk verstoring (Wnb art. 3.1.4)

Worden de werkzaamheden voor de ontwikkeling van Stationsomgeving Goffert – NTC in het broedseizoen uitgevoerd, dan is er een grote kans op verstoring van in gebruik zijnde nesten van algemene broedvogels. De mate van verstoring is echter niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de vogels. Het opzettelijk verstoren van vogels is daarom niet van toepassing (Wnb art. 3.1.5).

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Vernielen of beschadigen verblijfplaatsen (Wnb art. 3.5.4)

De ontwikkeling van Stationsomgeving Goffert – NTC kan leiden tot vernieling of beschadiging van verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. De provincie Gelderland beschouwd elke fysieke aantasting van een verblijfplaats van beschermde soorten als een overtreding van de Wet natuurbescherming. Voor uitvoering van de werkzaamheden is naar oordeel van het bevoegd gezag een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Onder aantasting van een verblijfplaats valt ook de aantasting van essentiële vliegroutes en foerageergebieden. Zonder voedsel en zonder mogelijkheid om voedselbronnen te bereiken zijn verblijfplaatsen namelijk niet functioneel. De aantasting van het foerageergebied ten noorden van station Goffert (betreft het dempen van een vijver en het aanpassen van een andere vijver) is daardoor ook een aantasting van de verblijfplaatsen in de omgeving van de vijvers. Voor het dempen, respectievelijk aanpassen van de vijvers is daarom een ontheffing noodzakelijk.

Opzettelijk verstoring (Wnb art. 3.5.2)

De ontwikkeling van Stationsomgeving Goffert – NTC kan leiden tot opzettelijke verstoring van verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. Dit geldt zowel voor de aanleg- als de gebruiksfase. De verstoring kan leiden tot het mijden of verlaten van verblijfplaatsen, vliegroutes of foerageergebieden. Indien dit niet is te voorkomen is een ontheffing noodzakelijk, eventueel in combinatie met mitigerende of compenserende maatregelen.

Beschermingsregime andere soorten

Vernielen of beschadigen groeiplaatsen, verblijfplaatsen (Wnb art. 3.10.1)

De ontwikkeling van Stationsomgeving Goffert – NTC kan leiden tot vernieling of beschadiging van vaste verblijfplaatsen (leefgebied) van de iepenpage. Bij voorkeur wordt dit voorkomen. Is dat niet mogelijk dan is een ontheffing noodzakelijk, eventueel in combinatie met mitigerende of compenserende maatregelen.

De ontwikkeling van Stationsomgeving Goffert – NTC kan ook leiden tot vernieling of beschadiging van vaste verblijfplaatsen (leefgebied) van algemene zoogdier- en amfibieënsoorten. Dit betreft nationaal beschermde soorten, waarvoor de provincie Gelderland een algemene vrijstelling heeft gegeven bij, onder andere, ruimtelijke ontwikkelingen. Wel dient rekening te worden gehouden met de Zorgplicht (Art. 1.11 van de Wnb).

6.3 Aanvullende maatregelen

De ontwikkeling van Stationsomgeving Goffert – NTC biedt ook veel kansen om de biodiversiteit en de belevingswaarde van het gebied te vergroten. Niet alleen kunnen nieuwe groenstructuren worden toegevoegd, met name ten zuiden van station Goffert (omgeving NTC), maar kunnen ook bestaande groenstructuren met inheemse planten worden verrijkt, die diverse soorten insecten aantrekken, waar vervolgens vleermuizen en vogels op afkomen. In de eerder uitgevoerde quickscan (Daamen, 2022) en in het Biodiversiteitsplan gemeente Nijmegen (Van Helsdingen *et al*., 2021) worden enkele mogelijkheden genoemd. De mogelijkheden hebben niet alleen betrekking op de groenvoorzieningen in het plangebied, maar ook op de nieuwbouw. De nieuwbouw biedt namelijk een uitgelezen kans om natuurinclusief te bouwen.

6.4 Ontheffingsaanvraag

Als duidelijk is welke ingrepen en werkzaamheden voor de ontwikkeling van Stationsomgeving Goffert – NTC worden uitgevoerd, kan worden bepaald of en zo ja waarvoor een ontheffing inzake de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Dan is het ook mogelijk om nauwkeurig aan te geven welke preventieve, mitigerende e/of compenserende maatregelen genomen moeten worden om, indien nodig, ontheffing te krijgen voor het uitvoeren van de ingrepen en werkzaamheden.

Aantasting essentieel foerageergebied gewone dwergvleeermuis

Volgens de huidige plannen (figuren 3.2 en 3.3) wordt een van de vijvers in het Nelson Mandela plein/Graafseweg ten noorden van station Goffert gedempt en de ander aangepast. Het betreffen respectievelijk de westelijke en oostelijke vijver. Deze ingrepen leiden tot aantasting van een deel van het essentieel foerageergebied van de gewone dwergvleermuizen die in de omgeving van de vijvers verblijfplaatsen hebben. Daar staat tegenover dat in beide ontwikkelingsvarianten (figuren 3.2 en 3.3) één rijbaan van de Graafseweg verdwijnt en extra groenstructuren worden aangeplant. Van de twee varianten heeft variant 2 (figuur 3.3) het minst negatieve effect op het essentiële foerageergebied, omdat hierin de rijbaan ten noorden van de vijvers verdwijnt. Hierdoor wordt de resterende

(oostelijke) vijver makkelijker bereikbaar voor de vleermuizen met verblijfplaatsen ten noorden van de vijvers. Desalniettemin verdwijnt er een wateroppervlak en daarmee een voedselbron. De volgende maatregelen kunnen tezamen het verlies van de vijver beperken:

- Aanleggen van wadi's tussen de nieuwbouw die ten westen van de huidige vijvers is voorzien;
- De oostelijke vijver voorzien van natuurvriendelijke oevers, waaronder struiken, bomen en riet;
- Verlichting van de fiets/wandelpaden rond de vijver (en de wadi's) beperken en waar verlichting noodzakelijk is hiervoor vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig) te gebruiken en de lampen uit te rusten met armaturen die ervoor zorgen dat het licht alleen het fiets/wandelpad verlicht en niet de omgeving.

Literatuur

Bouwens, S., 2017. Handreiking Kleine marters in relatie tot soortbescherming. Rapport 2017.32. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Daamen, J., 2021. Onderzoek beschermde fauna De Hulsen te Nijmegen. Inventarisatie gierzwaluw en vleermuizen, effectbepaling en maatregelen in het kader van de Wet natuurbescherming. Bureau Waardenburg, rapportnr. 21-270. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Daamen, J., 2022. Quickscan Wet natuurbescherming ontwikkeling Winkelsteeg, Nijmegen. Notitie met kenmerk 21-0513/22.00005/JanDaa. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Gemeente Nijmegen, 2021. Winkelsteeg 2035. Ontwikkelvisie Winkelsteeg. Site urban development en PosadMaxwan.

Helsdingen, A.A. van, G. Hoefsloot, T. van den Oetelaar & J.D. Buizer. 2021. Biodiversiteitsplan gemeente Nijmegen. Maatregelen voor behoud en verbetering van de biodiversiteit 2021-2030. Bureau Waardenburg Rapportnr. 20-326. Bureau Waardenburg, Culemborg.

www.ndff.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.waarneming.nl
www.vlinderstichting.nl